

glasilo Jugoslovanske umetne zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posredniška številka 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsake ure ob 6 s jutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročniška reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6.

V povodnji laži in obrekovanj.

Zadnji dnevi pred volitvami teko.

Žerjavovci in radičevci so v obupnem položaju. Skozi sedem let so skoro brez prestanka sedeli na vladi. In njihovi uspehi. Njihovi uspehi so:

razvaline slovenskega gospodarstva.

Po časopisih in shodih danes sami kažejo na te sedemletne razvaline. Če smo mi skozi vseh sedem let dokazovali, da gre naše gospodarstvo v propast, so nas tožili v Belgradu, da smo proti državi. Danes so prisiljeni sami priznati, da stoje na gospodarskih razvalinah.

S tem pa najbolj obtožujejo same sebe. Zakaj vseh sedem let so skoro brez prestanka sedeli na vladi in vodili gospodarsko politiko našega naroda. Vodili tako, da mrajo danes sami kazati na razvaline.

Naše ljudstvo vidi to prav dobro. Zato so Žerjavovci in samostojneži v obupnem položaju.

In v tem obupnem položaju ne najdejo drugega sredstva, kakor da kupičijo gromade laži o svojem »vzornem« gospodarstvu, da razlivajo povodenj laži o Slovenski ljudski stranki, ki je v 72 dneh, ki jih je prebila v vladi, kot najmanjša vladna stranka dosegla za Slovenijo toliko, da so Hrvacije in Srbi po svojem časopisju deloma vpili: Slovenija ima posebne predpravice, deloma pa so slovenske poslance stavili za zgled svojim poslancem in voditeljem ter jim klicali: Evo jih klerikalne poslance, tako se dela za ljudstvo.

Povodenj najzlobnejših, pa tudi najbolj bedastih laži naj v teh zadnjih predvolilnih dneh zalije vsa velika dela Slovenske ljudske stranke za slovensko ljudstvo, zalije naj pa tudi vse ogromne grehe, ki so jih žerjavovci in samostojneži zagrešili nad Slovenci.

Liberalci nima vere, vsaj cela vrsta najbolj zagriženih ne. Zato tudi nima vesti.

In ker nima vesti, laže brez skrbi. Vseeno mu je, če vzame dobro ime temu in onemu, glavno je, da z lažjo vjame kako kroglico.

Zato, pošteni in trezno misleči fantje, ne dajte se speljati s temi lažmi v novo gospodarsko nesrečo, kakor se je zgodilo

leta 1920. pri volitvah v ustavotvorno skupščino.

Takrat ste verjeli njihovim lažem. In kaj se je zgodilo? Skozi sedem let so hodili in še hodijo visoki računi za to vašo lahkovernost Vsega tega milijonskega izžemanja slovenskega ljudstva bi ne bilo, ko bi takrat propadel centralizem. Toda ni, ker so vas preslepili z lažjo.

Z letošnjimi volitvami stopamo v novo dobo reševalnega gospodarskega dela za Slovenijo. Ministrski predsednik Vukičević pravi, da je Sloveniji treba pomagati. Pomagati pa hoče le v družbi z dr. Korošcem, z radičevci in žerjavovci pravi, da ne bo delal.

Za Slovenca je torej odločitev jasna: Za dr. Korošca in s tem za gospodarski preporod Slovenije, ali pa za žerjavovce oz. radičevce in s tem za gospodarsko propast Slovenije.

Tretje izbire ni. Zato bo danes celo brezverec, če trezno premisli naš položaj ter mu je res za gospodarski dvig Slovenije, volil v nedeljo samo

DR. KOROŠCA!

Dve knjižici.

Dovolite, g. urednik, kratko besedo! Danes sem prečital obe volivni knjižici: radičevsko z imenom Matija Gubec, ter Slov. ljudske stranke z naslovom: Slovenskim volivcem.

Za glavo sem se prijel! Samostojneži oziroma radičevci so bili par let v vladi, imeli za seboj močno stranko in v celi knjižici nobene besede o tem, kaj so dosegli za naše ljudi. Vsaka stranka pokaže ob taki priliki vse, kar je dobrega naredila, to je naravno. Da bi to radi storili tudi radičevci, je jasno. Toda, kakor rečeno: v celi knjižici nobene besede. Pač pa čisto rovtarsko in skrajno bedasto ter lažljivo zabavljanje zoper SLS.

Ze ta volivna knjižica mora vsakemu volivcu oči odpreti. Z ljudmi, ki nimajo niti

Volitve 11. septembra

Nosilec vseh naših list je
dr. Anton Korošec

Skrinjice SLS so:

Na Kranjskem:

2 druga 2

Na Štajerskem:

1 prva 1

V Ljubljani:

1 prva 1

Vestna dolžnost slovenskega volilca to nedeljo:

1. da gre gotovo volit;
2. da voli v skrinjico doktorja Korošca;
3. da pripelje na volišče vse omahljivce;
4. da jih pouči, kako naj volijo.

takrat, ko stopijo pred ljudsko sodbo, ničesar povedati sebi v dobro, dais so imeli par let priloznost kaj storiti, s takimi ljudmi ne more noben pameten človek iti.

Knjižica Slov. ljudske stranke ti pa na celih 20 (čitaj dvajsetih) straneh večinoma samo našteva, kaj je Slovenska ljudska stranka samo v desetih tednih svojega sodelovanja pri vladi storila za Slovenijo. Vse uspehe deli na pet oddelkov: 1. povišanje nujno potrebnih kreditov; 2. olajšave davkov, taks in trošarine; 3. sprememba zakonov in odprava največjih krivic; 4. zdravitev gospodarske krize;

5. omogočenje dela oblastnih skupščin. In na to za vsak oddelek podrobno navaja, kaj se je doseglo.

Zanimivo je, da radičevska brošura ne upa vsega tega tajiti, temveč vse skup lepo zataji, razen da pravi, da je vse to delo »figa«.

Gospod urednik! Verjemite, da sem bil jaz s strahotno revščino radičevske knjižice silno zadovoljen. Zakaj ta radičevska knjižica je prav tako velika reklama za Slovensko ljudsko stranko kot knjižica; Slovenskim volivcem.

25. dr. Gosar je delal naredbo o zaplitvi invalidov;

26. vse premoženje bivše Kranjske in Štajerske je prešlo zopet v domače roke, v roke oblastnega odbora.

In tako dalje.

In to v poldrugem mesecu! Žerjavovci in radičevci, ali niste res siromaki? Pa hočete, da vas v nedeljo volijo. Dejanja govore!

„Delo“ radičevcev in žerjavovcev.

Liberalne tovarne za laži in zabavljanja so v polnem obratu. Z lažmi in obrekovanjem hočejo zakriti vse velikanske grehe, ki so jih tekom let zakrivali nad slovenskim ljudstvom.

Toda ves trud je zastonj. Nobena laž ni tako velika, da bi zbrisala le košček teh žerjavovskih in radičevskih grehot.

Poglejmo samo tiste, ki so jih zagrešili v enem samem dnevu zoper Slovence.

Žerjavovci in pucljevci:

1. so glasovali proti znižanju dohodnine;

2. so glasovali proti 20% zvišanju doklade prometnemu osebnju;

3. so glasovali proti temu, da se tudi država lahko rubi, če noče plačati svojih obveznosti;

4. so glasovali proti ustanovitvi fonda v svrhu dajanja cenениh posojil za zgradbo delavskih stanovanj;

5. so glasovali proti izboljšanju zakona o zavarovanju delavcev in proti temu, da bi bogati fondi bolniškega zavarovanja ostali doma v Sloveniji;

6. so glasovali proti ustanovitvi državnega odbora, ki naj izvede varčevanje v državni upravi in napravi predloge glede znižanja davkov;

7. so glasovali proti notranjemu dolgoročnemu državnemu posojilu v znesku 500 milijonov dinarjev za napravo novih in popravila starih cest in železnic;

8. so glasovali proti prevedbi kronskih vpokojencev v dinarske;

9. so glasovali proti ukinitvi državne trošarine na kavne nadomestke, na riž, na sveče in kalijev karbid;

10. so glasovali proti oprostitve carine na bencin, na nafto, na katran, ki se uporabljajo za pogon obrtnih, industrijskih in kmetijskih strojev;

Delo Slovenske ljudske stranke.

Omenjamo samo delo desetih tednov, ko so bili v vladi. Bilo je toliko, da so se razburili Hrvati in Srbi, češ, Slovenija hoče vse. Veliko več bi se dosegli naši poslanci, ko bi proračun ne bil že narejen od prejšnje vlade in so morali v največji hitri popravitlji, kar se je pač popraviti dalo.

Pripominjamo, da je pri sestavi proračuna sodeloval še minister Pucelj, pa za Slovenijo ni bilo skoro nič preskrbljenega. Kar je bilo za Slovenijo pridobljenega, to so v hitri vrinili poslanci Slov. ljudske stranke, a še proti temu so soglasno glasovali žerjavovci in radičevci.

Kaj so dosegli? Samo nekaj naštejemo.

1. Za uravnavo Save, Drave, Savinje in Donave 26 milijonov Din, za ceste in mostove v Sloveniji 3 milijone Din;

2. za pospeševanje kmetijstva v Sloveniji 3 milijone 300.000 Din;

3. za vseučilišča v Ljubljani nad 1 milijon;

4. za tečaje za obrtne mojstre 180.000 dinarjev;

5. razdelitev plačevanja zaostalih davkov na 4 leta;

6. delno plačevanje zaostalih davkov z 20 odstot. boni, za katere je Žerjav pred veliko leti slovesno obljubil, da se bodo izplačali, a so jih morali izbežati šele naši poslanci;

7. zvišanje najmanjšega obdavčljivega dohodka od 5000 na 6000 Din, vsled česar bo v Sloveniji prihodnje leto kakih 7500 strank sploh oproščenih dohodninskega davka;

8. odprava 80 odstot. doklade na do-

hodnino, s čemer Slovenija prihrani 12 milijonov Din;

9. nove hiše se oproste za več let hišno-najemninskega davka;

10. znižajo se procenti pri kupnih pogodbah in dediščinah;

11. ustavi se kazensko postopanje radi raznih neplačanih taks;

12. ukine se prijava vina lastnega pridelka in se vse kazni brišejo.

13. cestarjem v Sloveniji se prizna zvišana letna doklada;

14. kronski upokojenci se izpremene v dinarske;

15. za ozdravljenje gospodarske krize se ustanovi poseben državni odbor, ki se bo stalno pečal s tem;

16. uprava železnic se postavi na trgovsko podlago;

17. ljubljanska in mariborska oblastna skupščina moreta spreminjati deželne zakone;

18. finančni delegat dr. Šavnik je moral iti;

19. v Ljubljani se je ustanovila polna borza;

18. graditi se začno tri nove železnice v Sloveniji, ki bodo dograjene v 2 letih.

19. dr. Kulovec je pripravil zakon za kmetijske zbornice ter spremembo zakona o kmetijskih kreditih;

20. za dvig prašičjereje je nakazal dr. Kulovec 750.000 Din.

21. minister Sernee je nakazal za okr. in deželne ceste v Sloveniji 3 milijone Din;

22. po zaslugi dr. Gosarja se bo ministrstvo za socialno politiko še ohranilo;

23. ustanovile so se 3 nove borze dela;

24. določil se je fond za gradbo delavskih hiš;

11. so glasovali proti temu, da bi vinogradniki ne prijavljali vkletenja svojega pridelka;

12. so glasovali proti izpregledu kazni vinogradnikom, ki so zakrivali neprijavljane vine;

13. so glasovali proti demokratični izpremembi volivnega reda za Trgovsko in obrtno zbornico;

14. so glasovali proti zavarovanju lesnih delavcev;

15. so glasovali proti temu, da bi agrarne operacije prevzeli oblastni odbori;

16. so glasovali proti izplačilu draginskih doklad za deželne in okrajne cestarje;

17. so glasovali proti davčnim, pristojbinskim in poštnim olajšavam za zadruga;

18. so glasovali proti temu, da se izplača iz državne loterije 26 milijonov za uravnavo Save, Drave in Donave;

19. so glasovali proti temu, da se dolžni davki lahko plačujejo z 20% boni;

20. so glasovali proti temu, da vlada lahko prenese posamezne posle državne uprave na oblastne skupščine in jim obenem odstopi vire dohodkov za te posle;

21. so glasovali proti temu, da se zastali davki in doklade plačajo polagoma v štirih letih;

22. so glasovali proti temu, da bi bile hranilne vloge na knjižice oproščene vseh davkov;

23. so glasovali proti znižanju dohodnine ročnim delavcem;

24. so glasovali proti temu, da se od Javka na celokupne dohodke odpravi 30-odstotna izredna doklada;

25. so glasovali proti oprostitvi davka za nove hiše;

26. so glasovali proti temu, da se prenosne takse pri premičninah znižajo od 2 na 1 odstotek, pri nepremičninah (odstotkih pri dediščinah in kupnih pogodbah) od 6 na 4 odstotke;

27. so glasovali proti temu, da preide vsa imovina bivših dežela na ozemlju bivše Avstrije na oblastne samouprave in da se vse nepremičnine bivših dežela prenese v zemljiški knjigi na dotične oblasti (dasi so v oblastni skupščini zahtevali, da naj oblastni odbor toži državo, če ne bi hotela izročiti imovine dežele Kranjske);

28. so glasovali proti temu, da se oblastnim skupščinam na ozemlju bivše Avstro-Ogrske daje pravica, da bivše deželne zakone, ki veljajo na njihovem ozemlju in ki se nanašajo na posle njihovega področja, za oblastnimi uredbami menjavajo in ukinjajo.

Naštete točke so pač vsakemu jasen dokaz, kako brezobzirne nasprotnike ima slovensko ljudstvo v žerjavovcih in radičevcih.

Bedaste laži.

Prav za prav se res ne izplača pečati se z bedastimi lažmi, ki jih je prinesla izsušena volivna brošura radičevske stranke zoper Slov. ljudsko stranko. Pa da bodo volivci vedeli, kakšni siromaki so radičevci v volivnem boju, si poglejmo od bližje te laži.

1. »V državi so vladali in še vladajo srbski in slovenski kapitalisti, t. j. srbski radikali in slovenski klerikalci.« In vendar vsak otrok ve, da so bili samostojneži oziroma radičevci vsega skupaj okrog tri leta na vladi, SLS pa samo prvi tri mesece, drugič pa deset tednov.

2. »Klerikalci so korupcioniste rešili sigurne in zaslužene kazni.« Zapisnik anketnega odbora o korupciji pa govori baš nasprotno. Poslanec dr. Hodžar je stavil predlog, ki pozivlja vlado, da predloži zakon za pobijanje in kaznovanje korupcije in ki zahteva jamstvo, da se korupcija ne bo več uganjala. Ta predlog je bil tudi sprejet proti milejšemu predlogu opozicije, ki je zahtevala pač kazen za korupcioniste, toda ni hotela nič slišati o tem, da se v prihodnjic korupcija prepreči.

3. »Radičevci, ki so povzročili preiskavo proti korupcionistom, so morali za kazen iz vlade...« Krave se smeji. Radičevci so, kot je dokazano, sami uganjali največjo korupcijo. Morali so pa iz vlade, ker noben pameten človek ne more delati z Radičem, ki je čisto neresen.

4. »Slovenskim kmetom in delavcem finančni zakon ni za l. 1927.—1928. prinesel prav nobene olajšave.« Sijajno. Šaj ta zakon ste naredili vi, ko je bil vaš gospod Pucelj v vladi. In v resnici je bil tak, da Slovencem ne bi prinesel nobene olajšave, da ga ne bi naši poslanci v zadnjem trenutku popravili v korist Slovenije tako, da so vsi kričali: Slovenija hoče vse požreti.

5. Znani krivični § 82.1 Pucelj je bil vendar v vladi, ko se je finančni zakon delal; zakaj takrat ni odprl ust? Mi pa vemo, da ta paragraf sploh ni prišel v finančni odbor in ga je finančno ministrstvo v zadnjem trenutku pred glasovanjem spravilo v zbornico, ko ga nihče ni mogel preštudirati. Tudi Pucelj in Žerjav sta molčala. Znamenje, da ga nista poznala, prav tako kot naši poslanci ne.

6. Zabavljanje glede dalmatinskega vina je tako oštarijsko neumno, da se ne izplača odgovarjati. Pa morajo biti res duševni siromaki ti radičevci, ki bi sedli na tak lim.

Vukičevićeva zmaga nad korupcijo.

Znano je, da je naloga sedanjega ministrskega predsednika med drugimi tudi ta, da pomeče korupcioniste iz radikalne stranke ter s tem ustvari možnost, da se bo po volitvah sploh moglo gospodarsko uspešno delati. Do sedaj je bilo to nemogoče, ker so se radikali-korupcionisti povsod prvi vsilili pri »delu« ter pridno delali za svoje žepce.

Zastopniki teh korupcionistov so tako zvani pašičevci v radikalni stranki. Razumljivo je, da se korupcionisti ne dajo kar tako odriniti od korit in se povsod obupno branijo ter na vse pretege napadajo Vukičevića.

Pašičevci imajo pa še od Pašiča sem večino v glavnem odboru radikalne stranke. In sedaj so se zbrali na tej svoji edini

postojanki ter s kanoni streljajo na Vukičevića. Napisali so v imenu radikalne stranke proglas na ljudstvo, in v tem proglasu silno napadajo Vukičevića ter ga izključujejo iz radikalne stranke.

Proglas so napisali, toda preden so ga izdali, pa je prišel v Belgrad prvi podpredsednik radikalne stranke (predsednika stranka od Pašičeve smrti dalje še nima) Aca Stanojević; ta je vzel v roke velik svinčnik ter iz proglasa črtal vse, kar je proti Vukičeviću. Š tem je bila kanonu, s katerega so hoteli pašičevci streljati na Vukičevića, odlomljena cev. Vukičević je s tem dosegel novo veliko zmago pri očiščevanju radikalne stranke od korupcije. Sedaj je gotovo, da bodo vsi glavni korupcionisti v nedeljo pri volitvah propadli, če bo pa še ostal ta ali oni, ne bo prišel v poštev.

Z razčiščevanjem radikalne stranke, ki je najmočnejša v državi, je dosežena glavna podlaga za plodonosno gospodarsko delo v državi. Zakaj s korupcionisti ni mogoče delati, ker pri svojem »delu« neprestano kradejo. Zato je dr. Korošec izjavil, da prav rad dela z radikalno stranko, nikakor in nikdar pa ne s korupcionisti.

Najbolj veseli so bili pašičevskega kanona, dokler je bil še cel, naši žerjavovci, ki so zalagali svojo stranko in svoje časopise kar na debelo s korupcijskim denarjem. (Kar ga je pa zmanjkalo, so ga pa pobrali iz bank, ki so seveda prišle v polom.) Zakaj če bi pašičevci zmagali, bi se dalo priti v vlado, in če žerjavovec pride v vlado, vemo, kaj se godi z državnim denarjem.

Žerjavovska stranka v razsulu.

Žerjavovska oziroma pribičevićanska ali samostojnodemokratska stranka stoji pred popolnim razsulum. Prvi je zapustil stranko sam Pribičevićev brat Milan, pozneje so celo krajevne organizacije prestopile k Davidoviču in zadnji teden štirje člani glavnega odbora žerjavovska stranke in še 30 drugih uglednih pristašev zapustilo samostojnodemokratsko stranko. V Ljubljani so nezadovoljni žerjavovci za občinske volitve vložili svojo lastno kandidačno listo, uradništvo pa, ki je bilo doseženo žerjavovsko, trumoma pristopa v radikalno stranko. Veliko pa se jih volitev v nedeljo ne bo udeležilo.

Pravi in zvesti žerjavovci so zelo obupani in ne vedo, kako bi si pomagali. Radi bi celo stranko prestopili v Davidovičevo ali radikalno stranko, pa se jih na obeh straneh z vso odlučnostjo otepajo. Zunanji minister dr. Marinković, ki je duševni voditelj Davidovičeve demokratske stranke, daje tako ostre izjave proti Pri-

Prepričajte se o trpežnosti vrvarskih izdelkov

iz prve kranjske vrvarne

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31

in pri podružnicah v Mariboru, Vetrinjska 30 in v Kamniku, Sutine št. 4.

»Domovinc bo skočila iz kože! —

oibčeviču, da je vsako sodelovanje žerjavovcev v prihodnjih vladah po človeški pameti sojeno čisto izključeno.

Pribičevičanej in žerjavovci zato v obunni jezi grizijo na vse strani. Groze z revolucijo, vpijejo o nasilju, najbolj pa zmerjajo »popa Korošca«, i da pravzaprav vodi našo zunanjo politiko.

Žerjavovec je pa res siromak. Če nima biča in denarja, nima nič. Zakaj načel nima in se z njimi ne more boriti.

Radičevski poraz v Zagrebu.

Preteklo nedeljo so bile v Zagrebu občinske volitve. Za mandate se je potegovalo 12 strank. Zmagal je Hrvatski blok (Hrvatska pučka stranka, federalisti in Frankovci), ki je dobil 25 odbornikov. Radič je dobil samo 6 odbornikov z 2351 glasovi. Pri oblastnih volitvah je dobil Radič še 4872 glasov.

Zagrebske volitve kažejo, kako hitro zahaja Radičeva zvezda. Hrvati so mnenja, da je to za nedeljo za radičevce zelo slabo znamenje.

Napad g. poslanca Sušnika

v Dol. Maharoveu pri St. Jerneju. — Pučjevi pristasi organizirali napad ponoči iz zasede. — Poslanec Sušnik v smrtni nevarnosti.

Preteklo nedeljo 4. septembra 1921 se je vrtil v St. Jerneju sijajno obiskanih shod SLS, na katerem je g. poslanec Sušnik temeljito obračunal s navzočimi pristaši SKS ter jih razgalil do kosti tako, da so osramočeni med splošnim zasmehovanjem zborovalec morali zapustiti dvorano. Popoldne je imel poslanec Sušnik še tri shode v večjih okoliških vaseh. Vsi shodi so se izvršili popolnoma mirno. Zadnji shod je bil v Dol. Maharoveu ob pol 8. uri zvečer, ki je potekel tudi popolnoma mirno, dasi so bili zraven tudi nasprotniki. Ko sta se nato g. poslanec Sušnik in kapitan Kovačič okrog pol 9. ure zvečer odpeljala s shoda, so ju na koncu vasi pričakali v temni noči napadalec, skriti za gostim plotom in drevjem. Ko je voz drdral mimo zadnje hiše je nenadoma začelo padati izza plota debele kamenje. Voznik je hitro pognal in ko sta gospoda komaj ušla prvi nevarnosti, je že skočil izza znamenja koncem vasi skrit napadalec, ki je s težkim kolom zamahnil od zadaj po glavi g. poslanca in nato še po glavi g. kaplana. Samo izredno srečnemu slučaju se je zahvaliti, da sta oba gospoda odnesla samo majhne poškodbe. Domačini, pristaši SLS, ki so se vračali s shoda, so prihiteli takoj, ko so zaslišali padanje kamenja na lice mesta ter ujeli glavnega napadaleca, ki jo je bosih nog hotel pobrisati čez polje. Pri preiskavi so našli pri njem še dolg nož, kar vzbuja sumnjo, da je svoje delo nameraval opraviti temeljito. Ostali napadalec so se pravočasno poskrili. Da je

bil napad res premišljeno pripravljen dokazuje, da je istega dne neki pristaš SKS obljubljal fantom pijačo, če bodo napadli g. poslanca Sušnika in razbili shod. Orožništvo je bilo takoj obveščeno o napadu in je glavnega kriveca že prijelo, ostale pa nasleduje. Vse ljudstvo se zgraža nad tem napadom in ogorčeno obsoja surovost pristašev SKS.

Kakor se vidi, hočejo slovenski podaniki hrvatske radičevne tudi v Sloveniji z nožem in kolom dokazovati vse »vrline« radičevske stranke. Ker nimajo ničesar pokazati, kaj se po večletnem vladanju naredili za Slovenijo in ker tudi laži ne dosegaajo svojega namena, naj govorita kol in nož!

Tako je pri vsaki taki stranki: kjer manjka dejanj, kjer manjka programa, tam naj dela nož!

Slovenci smo pred par leti ugnali žerjavovske pretepaške bande, da še danes ne more žerjavščina priti do sape. Tako temeljito in še bolj bodo naši Dolenjci v nedeljo obračunal z radičevskimi pretepači in dopovedali tem podivjancem, da se v Sloveniji dela politika samo z vztrajnim in nesebičnim delom za ljudstvo, nikdar pa ne s kolom in nožmi.

Mučeniška kri.

Da so radičevci besin sovražniki katoliške vere, to smo imeli večkrat že priliko prepričati se iz ust nekaterih njihovih voditeljev. Saj so celo javno oznanjali, da hočejo hrvatsko ljudstvo prevesti v pravoslavje ter so povsod denarno in dejansko (s pretepi) podpirali tako zvano starokatoliško gibanje na Hrvatskem

Ob teh volitvah, ko jih cele množice hrvatskih kmetov zapuščajo, pa so nekateri v svojem sovraštvu do katoliške vere naravnost zbesneli.

Že zadnjic smo natančneje poročali, da sta dva radičevca v Čučerju nečloveško mučila in ubila kmeta Talana s klicem: »Ker si Jezusove stranke, umri. Razpeli bi te na križ, pa te nimamo kam.«

Da sta morilca v resnici radičevca — ki sta seveda že v zaporu — je sodniško dognano. To omenjamo zato, ker bi slovenski radičevci radi utajili, da nista bila radičevca.

Prinašamo sliko tega Talana. Je to edina slika, ki je bila v družini.

Mučeniška kri kmeta Talana, ki je umrl zato, ker se je držal krščanskih načel, bo večno vpila v nebo za maščevanje kakor kri pravičnega Abela. Toliko bolj, ker umor ni bil slučajen, temveč posledica okrožnice radičevske stranke, ki je pozvala svoje pristaše, da s silo nastopijo proti svojim nasprotnikom.

Stranka, ki se ne boji niti umora, da pokaže svoje sovraštvo proti veri, ne more in ne sme med Slovenci imeti zaslonbe. Že danes, ko nimajo nobene moči, se radičevci ne bojijo z umorom boriti se zoper krščansko misel, koliko huje bi bilo to, kadar bi imeli moč v rokah in bi se jim ne bilo treba bati kazni.

Slovenski kmet, ki si vedno visoko cenil svojo krščansko misel, ali boš v nedeljo volil tiste radičevce, ki z ubojem hočejo zatreti krščanska načela v našem javnem življenju.

Volilni drobiž.

»Vsa država gleda na Slovenijo, ali bodo slovenski kmet, obrtnik, delavec, trgovec in uradnik še naprej poljubljali bič, ki jih je doslej tepel,« piše v »Domovinu« dr. Žerjav. Nepotrebna skrb, g. doktor! Le bodite prepričani, da ga ni stanu v Sloveniji, ki bi ne vedel in tudi ne bil občutil povojnih dobrot žerjavovsko-orjunaškega biča. Vsi Slovenci tudi dobro vedo, da imajo žerjavovci strahovlado biča še vedno v rezervi in da bi ga neusmiljeno vihteli po slovenskem ljudstvu, ako bi zmagali. Zato bodo 11. septembra žerjavovske škrinjice prazne.

★

Zadnjih sedem let ni videti nič drugega kakor bremena,« pravi v »Domovinu« dr. Žerjav. G. doktor ima prav. Še bolj prav bi pa imel, če bi pristavil, da je bila skoro vseh teh sedem let na vladi žerjavovska stranka. Ako bi g. dr. Žerjav tudi to povedal, rekel bi vsak človek, da je »Domovina« venkrat enkrat napisala — čisto resnico.

★

Svoj čas so ljudje verovali v avtonomije, zdaj pa je šla ta po vodi,« modruje »Domovina«. — Avtonomija je šla po vodi takrat, ko so žerjavovci in samostojnejši glasovali za centralizem. Slovenska ljudska stranka pa je z vztrajnim bojem priborila že precejšen kos avtonomije in to če Bog da, v prihodnji vladi boj za avtonomijo izpelja do konca. Sedanji zunanji minister Marinković je javno izjavil, da se bo po volitvah moč oblastnih skupščin še zelo razširila. Samouprava ali po domače avtonomija slovenskega naroda je torej šla samo enkrat po vodi, takrat ko ste žerjavovci glasovali za centralizem, danes pa se vedno bolj približuje cilju, ki je začrtan v programu SLS. — 11. september bo jasno pokazal, da voda ni odnesla avtonomije, ampak žerjavovsko zmago.

★

»Nevarnost za vero so le slabi duhovniki, ki preveč politizirajo,« fantazira žerjavovski tednik. Žerjavovec ne more izgovoriti stavka, da bi se lažnivo ne obregnil

bo našo delavno, pošteno ljudsko duhovščino? Torej po žerjavovskih mislih ni nevarnost za vero ostuden roman in igralska svinjarija, ni nevarnost za vero norčevanje iz vsega, kar je verskega in cerkvenega, niso nevarnost za vero nenravna opisovanja, protiverska tolmačenja in bogokletstva žerjavovskega časopisja, ampak »nevarnost za vero« so naši zgledni in pošteni duhovniki. Človek spričo takega pisanja res ne ve, ali so žerjavovci tako satansko hudobni, ali pa se jim v strahu pred popolnim porazom 11. septembra »eno kolesce« — že narobe vrti.

★

Prisega, ki nič ne velja. Zadnja »Domovina« ima na prvi strani roko, ki drži tri prste kvišku, kar naj bi značilo prisego. Neki kmetški možakar je povedal, da pomeni pri žerjavovcih dvignjeni palec Jadransko banko, kazalec Agromerkuja, sredinec pa Slavensko banko. Roka ima tudi sicer ogabno obliko, kar ni čudno, saj je cnečasčena z ukradenimi milijoni ljudskega denarja. Da je prisega take roke — brez pomena, tudi to bo dokazal 11. september.

★

Puceljevi »čekini«. G. Ivan Pucelj, po vsej priliki zadnji voditelj slovenske radičevske gospode, piše v zadnjem »Kmetškem listu« o čekinih. Ne poroča pa o tistih zlatnikih, ki bi jih moral prinesiti on za dolgotrajnega vladnega sodelovanja iz Belgrada slovenskemu ljudstvu, ker takih ni, ampak zmerja s »čekini« prav po mersarsko vse: dr. Žerjava, Kušarja, Ureka in dr. Korošca. Posebno dr. Korošca! Med tem, ko se Pribičević po shodih jezi na zunanje ministra Marinkoviča, češ, da je prepustil del vodstva zunanje politike »katoliškemu popu Korošču«, pa smatra »veleučeni« g. Pucelj voditelja slovenskega ljudstva za človeka, ki ničesar ne ve in ničesar ne zna. G. Pucelj dr. Korošcu z zlobnim zabavljanjem in krivljenjem resnice ne more škodovati, kajti ne samo slovensko ljudstvo, ves svet pozna dr. Korošca kot požrtvovalnega in nesebičnega voditelja in kot enega največjih sinov svojega naroda. Slovenski narod ve tudi za Puceljevo delovanje v Belgradu in — o salonskih vagonih.

★

Laž na laž, »Domovina«, to znaš. »Domovina«: »Globoko smo prepričani, da je naša SDS ona stranka, ki ima bodočnost.« — J a n e z: »Kakšno bodočnost? Vedno manj vas je, vse vas zapuščā. Tako ste na koncu, da si še na volitve ne upate pod svojo pravo firmo. Voditelji vseh strank odločno izjavljajo, da z vami tudi po volitvah ne pojdejo v nobeno zvezo. Lepa taka »stranka bodočnosti«. — »Domovina«: »Ako premostrimo zgodovino naših političnih strank, vidimo, da je SDS v vsaki vladi, v kateri je sodelovala, dosegla znatne uspehe za ljudstvo.« — J a n e z: »Domovina«, pojdi to pripovedovat komu drugemu. Kje pa so ti uspehi? Slovensko ljudstvo jih ne vidi. Če smatrajo žerjavovci kot svoj uspeh zamenjavo štirih kron za en dinar, davke na ročno delo, leto za letom višje davke, glasovanje proti vsemu, kar bi moglo biti koristno za slo-

d Slovenska žena. Se nekaj dni nas loči od volitev za državno skupščino. Od teh volitev je odvisna **verska svoboda** ter **gospodarski in kulturni napredek** slovenskega naroda. To pa je v rokah le onih mož, ki bodo izvoljeni na programu Slovenske ljudske stranke. Zato skrbi, da gredo dne 11. septembra **vsi volivci na volišče!** Skrbi, da volijo vsi že po možnosti **v dopoldanskih urah!** Skrbi, da se bodo volivne pravice poslužili tudi **stari, bolni in onemogli!** Agitiraj od moža do moža, da je na Kranjskem naša skrinjica **druga (2)**, na Štajerskem in v Ljubljani pa **prva (1)!** Slovenske žena, od Tvojega vestnega in požrtvovalnega dela je odvisna častna zmagā naših mož, od katerih vemo, da bodo skrbeli za red, pravico in **enakopravnost v državi!**

d Železnica Rogatec—Krapina. Gradba te proge, ki so jo obljubovali že desetletja in so jo končno poslanci SLS vendarle izbezali, se sedaj vrši. Pri delu so zaposleni skoro sami domačini, kar je hvalevredno. Železnica bo 9 in pol kilometra tekla po štajerski strani, skozi predor pod Lupinjakom pa bo prešla na hrvaško stran, kjer bo dosegla krapinsko progo.

vensko ljudstvo, neusmiljeno in nekaznovano pretepanje, trpinčenje in streljanje delavcev itd., če to smatrajo žerjavovci za svoje »uspehe«, potem imate prav. Ampak za take »uspehe« jim slovensko ljudstvo ne bo dalo — kroglic.

»D o m o v i n a«: »Mnogokrat je SDS prepredila, da se niso povišala davčna bremena in je vedno gledala na to, da se pomaga zlasti kmetijskemu stanu.« — J a n e z: »Ja, za božjo voljo, ali nas imate žerjavovci res za tako neumne, da bi verjeli takim volivnim izmišljotinam. Ko so bili žerjavovci v vladi, so višali davke leto za letom, in ko smo se kmetje zato pritoževali, so rekli, da se nam dobro godi in da smo proti državi, ker tarnamo. Nazadnje so nam še grozili z ječo in batinami, če ne bomo lepo tiho. Tako so bili »za kmeta« žerjavovci, ko so imeli moč v rokah.«

»D o m o v i n a«: »SDS ni nikdar varala ljudstva, pa naj je bila v vladi ali v opoziciji.« — J a n e z: »Le počali, »Domovina«! Vedno nas je varala. Pisali ste, da ste za svobodo našega naroda, a z glasovanjem za ustavo so žerjavovci dali slovensko gospodarsko samostojnost v roke centralistom, ki so nas z žerjavovsko pomočjo izmозgavali do krvi. Rekli so, da niso proti veri, pa so glasovali za kancelparagraf, in nas denuncirali v Belgradu kot »papeževce« in protidržavne elemente. Pravite, da so žerjavovci za pošteno gospodarsko delo, a ko so bili vrženi iz vlade in je za strankarske namene usahnila državna blagajna, so se spravili nad ljudski denar v bankah. Povejte, ali je to delo za ljudstvo, ali pa je to varanje in izmозgavanje poštenega revnega naroda?«

d Volitve v ljubljansko mestno občino se bodo vršile 12. oktobra. Za občinski svet se bo potegovalo kar šest kandidatnih list. Prva je Slov. ljudska stranka z dr. Gosarjem na čelu, druga je socialistična, tretja žerjavovska, četrta radikalna, peta komunistična, zadnja neodvisna gospodarska (tisti liberalci, ki so nezadovoljni z žerjavovci). Kakor znano, so volitve sedaj čisto proporcionalne, to se pravi: število odbornikov se natančno razdeli po številu dobljenih glasov.

d Za župnika na Prežganjem pri Litiiji je imenovan Jos. Stupica, kaplan v Šenčurju pri Kranju.

d Razstava slovenskih narodnih noš se vrši dne 18. septembra na velesejmu pri likom Pokrajinske razstave »Ljubljane v jeseni«. Udeležba bo zelo velika, zastopane bodo vse slovenske narodne noše. Prireditelj zanima seveda slovensko občinstvo, pa tudi iz južnih krajev naše države se že javljajo posetniki. Z legitimacijo Pokrajinske razstave je dovoljena polovična voznina na vseh osebnih in brzovlakih.

d Skrajna surovost. Iz Doberniča nam poročajo: V četrtek je umrl v vasi Luža neki gospodar. Kakor običajno so šli kropiti tudi fantje iz sosednih vasi. Ko so šli na to omenjeni fantje proti domu, so jih napadli in letelo za njimi nekaj fantov s koli in poleni. Sreča je le, da so jim napadeni ušli in sicer bi bili gotovo pohabljeni do smrti ako ne mrtvi, ker ti fantje napadalci ne poznajo nobene meje. Pripomniti je samo to, da so vsi napadalci sinovi samostojnih očetov. Vsi napadeni pa so sinovi mož SLS in zato jih še bolj črtijo. Očetje, pogledjte, kakšen sad gojijo samostojni in ako Vam je kaj mar poštenost vaših sinov, ne boste volili br »zverskih poslancev. Za omenje napadalce ni čudno, da so taki, ker nekateri nikdar nič ne čitajo, a drugi pa samo brezversko časopise.

d Odhod vestfalskih Slovencev iz domovine. V ponedeljek so se vestfalski Slovenci odpeljali s svojim vlakom iz Ljubljane proti Mariboru. Na postajah so jih ljudje prisrečno pozdravljali, v Celju so izstopili. Sprejel jih je mestni občinski odbor z županom na čelu ter velika množica ljudstva. Nato so šli na griček k sv. Jožefu, kjer so opravili svojo pobožnost. Potem so se odpeljali v Maribor, kjer so jim Mariborčani priredili najslajnejši sprejem. Gosti so obiskali Slomškov grob, nakar so imeli v stolnici kratko pobožnost in na to v Götzovi dvorani večerjo, ki jo jim je priredila mestna občina. Večerje so se udeležili tudi veliki župan dr. Schaubach ter mestni župan dr. Leskovar. V poznih nočnih urah so se s svojim vlakom odpeljali proti Celovcu in nato v Nemčijo.

d Birmovanje v dekaniji Šmarije se je morale radi državnih volitev preložiti tu se zato vrši, kakor sledi: Šmarije, v nedeljo 18. septembra. St. Jurje v ponedeljek 19. septembra. Kopanj, v torek 20. septembra.

Žalina, v sredo 21. septembra. Lipoglav, v četrtek 22. septembra. Polica, v petek 23. septembra. Višnja gora, v nedeljo 25. septembra. Stična, v ponedeljek 26. septembra. Št. Vid, v torek 27. septembra.

d Slovenska radio-postaja. Slovenci nimamo svoje oddajne radio-postaje ter moramo na svoje aparate loviti koncerte, govore in predavanja iz tujih mest in še to se slabo sliši, ker je tako daleč. Sedaj pa postavlja država novo radio-postajo v Domžalah, ki bo tako močna kot je dunajska in berlinska. Vsi stroji so prišli iz Nemčije kot vojna odškodnina. Oddajna dvorana bo seveda v Ljubljani, odkoder bo žica nosila v Domžale vsak prejemek ter ga potem razglašala brez žice širom Slovenije. Jasno je, da bodo radio-aparati, ki jih imajo posamezniki po celi Sloveniji, sedaj veliko razločnejše in glasneje slišali vse, kar se bo proizvajalo.

d Petindvajsetletnica. Obče znani in med kmečkim ljudstvom mariborske oblasti izredno priljubljeni neumorni kmetijski strokovnjak, g. Martin Zupanc, strokovni referent za živinorejo pri kmetijskem oddelku velikega župana mariborske oblasti, je obhajal 1. septembra 25letnico svojega uspešnega delovanja med narodom. Čestitamo in mu želimo še več takih obletnic.

d Volitve v trgovsko obrtno zbornico, ki so bile zadnjič radi žerjavovskih volivnih goljufij razveljavljene, so razpisane in se bodo vršile koncem oktobra. Volivna komisija obstoji iz višjega dež. sodnega svetnika Levičnika, prof. Jarca, krojaškega mojstra Jerneja Ložarja, trgovca Jelačina ml., zidarskega mojstra Ogrina in tovarnarja Rojine.

d Dravlje. Shod Slov. ljudske stranke se vrši na praznik 8. septembra ob 3. pop. v Zg. Šiški v gostilni pri »Birtu«. Poročal bo poslanec Smodej.

d Knjižica »Prepevajte«, v kateri je zbranih 170 narodnih in drugih znanih svetnih pesmi, je pošla. Da zadosti vedno večjemu povpraševanju, bo »Sveta vojska« v Ljubljani knjižico izdala v novi nakladi. Naročila se že sedaj sprejemajo.

d Na tečaj »Brezalkoholne produkcije« ki se vrši dne 19. septembra za časa pokrajinske razstave, sprejememo še nekaj udeležencev. Interesenti naj se čimprej prijavijo »Brezalkoholni produkciji« v Ljubljani.

d Naše letalo se je razbilo. Jugoslovansko letalo, ki se je 31. avg. izgubilo nad tirolskimi Alpami, so našli razbito na nekem ledeniku. Letalo je v megli trčilo ob ledenik. Oba letalca sta ležala na ledeniku, eden z zlomljenimi nogami, toda živ in je sedaj v bolnici, drugi pa je sicer nepoškodovan stopil iz letala, a se je smrtno ponesrečil, ko je plezal po ledeniku navzdol, da poišče pomoči.

d Artileristi bivšega 7. ljublj. topničarskega polka, poznejši 22., 122., 28. in 128. topničarski polki, se vabijo na celodnevni družabni sestanek, kateri se bo vršil ob vsakem vremenu v nedeljo dne 2. oktobra 1927 pri tov. Seljaku v Domžalah. Pri prireditvi sodeluje domžalska godba. Prijave je poslati najpozneje do 15. septembra t. l. na poštni predal 122 v Ljubljani. Za skupno kosilo in kritje stro-

škov se je določil za vsakega udeleženca znesek Din 30.— ter se bodo prijavitelcem vposlale poštne položnice. — Tovariše, ki se prireditve ne morejo udeležiti, pa prosimo za gmotno podporo, ker se bo event. preostanek razdelil med onemogle tovariše gori menovanih polkov. — Za pripravljalni odbor: Seljak.

d Z gobami so se zastrupili. V Rožni dolini pri Ljubljani je učiteljica Adela Šušteršičeva s svojim možem nabirala na Rožniku gobe. Med užitne gobe pa se je morala primešati tudi kakšna strupena, zakaj cela šesteročlanska družina je obenem zbolela vsled zastrupljenja. Dasi so jih takoj prepeljali v bolnico, sta vendar gospa Adela in njena mati umrli, dočim so ostale rešili. Kako velike previdnosti in dobrega poznanja gob je treba pri nabiranju istih.

d Smrtni skok iz letala. Na Belgrajskem letališču so imeli 4 letalci nalogo s pomočjo padal skočiti z letal v višini 800 metrov. Trem se je skok posrečil, četrtemu pa se padalo ni odprlo in je razbit obležal na zemlji.

d Sodišče samo sebe vrglo iz stanovanja. Smešen slučaj se je pripetil v Varaždinu. Ondotno sodišče je stanovalo v tuji hiši. Lastnik pa se je na podlagi stanovanjskega zakona povišal stanarino, katero pa država ni plačala. Zato je lastnik vložil pri sodišču tožbo zoper isto sodišče. To je razsodilo v prilog lastniku. Ker pa država še ni plačala, sodišče pa se tudi ni izselilo, je lastnik zaprosil za deložacijo, to se pravi, naj sodišče samo sebe postavi na cesto. Sodišče je deložacijo dovolilo. Če se bo sedaj samo sebe za ušesa vleklo iz stanovanja, bo to gotovo zanimiv prizor.

d Celjska porota. Anton Jevšenjak, doma iz Loč pri Konjicah in Vinko Jerala z Viča sta dva poklicna tatova, ki sta že mnogo let presedela v ječah. Začetkom tega leta sta ukradla pri Celju nekje dve kravi in vso vprego, Anton Jevšenjak pa še posebej eno kravo v Lembergu. Porota je prisodila temu tri leta, Vinku Jeralu pa eno leto in pol. — Posestnik Josip Horvat-Kiš v Cetinovcu na Hrvaškem je najprvo nagovarjal Al. Grila, naj mu zažge njegovo poslopje v Prepužah pri Konjicah. Ta pa ni hotel, zato je Horvat sam zažgal in s tem s prevaro hotel priti do 23.000 Din zavarovalnine. Obsojen je bil na eno leto težke ječe. — Isto je naredil Marijn Sušak, posestnik na Kozjeku pri Slovenjgradu s pomočjo nekega Hriberška. Prvi je dobil 18 mesecev, drugi pa eno leto težke ječe.

d Tako je treba. Ravnateljstvo francoskih vzhodnih železnic je prejelo prošnjo s 30.000 podpisi katoličanov, ki prosijo, naj ravnateljstvo prepove na kolodvorih prodajanje umazanih knjig in časopisov. Ravnateljstvo je ugodilo prošnji ter prepovedalo prodajanje 15 umazanih časopisov na kolodvorih. Pri nas bi bila v ožgled umazanih žerjavovskih časopisov in zlasti knjig tudi umestna tak prepoved.

Bom lepša. V bolnišnici v Cuneo v Piemontu so začeli uporabljati radij v ta posebni namen, da zatro ženskam dlačice po obrazu. Neka gospa, ki je želela biti še bolj lepa (da je lepa, to vsaka ve zase), je tudi šla k dr. Bernardisu, naj bi ji izžgal z obraza nekaj ščetin. Ko se je tretji-

krat izpostavila vplivu radija, začela je čutili bolečine v zobeh, nato slabost in bljuvanje. Stvar je bila vedno hujska in čez tedne je gospa umrla. Tako je bilo konec nepotične operacije. Oblast je začela to reč preiskovati in doktor bo najbrže obsojen. Radij je namreč strašna snov, ki izžareva učinkovite žarke; le ti žarki drve z nevzdržno silo skozi vsako drugo snov; imajo zdravilno, pa tudi morilno moč. (Tega »radija« pa ne smemo zamenjati z brezžičnim brzojavom, telefonom in koncertom, ki se tudi zove »radio«, pa je čisto drugačna reč.)

d Povodenj v Rumuniji. Radi velikega ževja v zadnjih dneh so nastale tudi v Erdelju in v Bukovini velike poplave. Posebno resna je katastrofa v okolici Bistrice v Bukovini. Nenadoma prihajajoča voda je odplavila cele vasi. Oblastva in vojaštvo se je obupno prizadevalo, da reši, kar se da rešiti, bilo pa je vse zastoj. Železniške, brzojavne in telefonske zveze so prekinjene. Veliko škodo je napravila voda v Karlibabi v Bukovini, kjer je med vojno bila silna bitka med Rusijo in Avstrijo. Iz Kirlibabe se je rešilo 55 oseb v neki strelski jarek iz betona. Strelski jarek se je podrl in je pod seboj pokopal vse ljudi, od katerih je bilo takoj mrtvih 24, dočim so ostali bili smrtnonevarno poškodovani.

d Strašna povodenj v Galiciji. 28. m. m. so v Galiciji vode strahotno narastle, ker se je utrgal oblak in so se ogromne množine vode vsipale na zemljo. Petrolejske čistilnice v Borislavu in Drohobiču so bile tako pod vodo. Povodenj je v Borislavu porušila 57 večjih in 12 manjših hiš. Pod razvalinami je bilo pokopanih mnogo prebivalcev. Šestim podjetjem grozi vsled poplave popolno razdejnanje. V splošnem se smatra, da je ostalo brez strehe gotovo 50.000 ljudi. Največ škode imajo mali kmetje v vzhodni Galiciji. Posebno so prizadete žage in lesna industrija. Število mrtvih znaša gotovo več kakor 100 ljudi. V vasi Klimčevo pri Stanislavu je prvi dan neurja nastal strahovit zračni vrtnec, ki je povzročil strahotna opustošenja. Vrtnec je zasukal v zrak 24 kmetijskih domačij, tako da o njih ni nobenega sledu več, 42 drugih kmetij pa je sila viharja tako razdejala, da ni več mogoče v njih bivati. Zračni vrtnec je trajal 15 minut. Prebivalci pravijo, da takrat niso niti ničesar videli niti ničesar slišali in da je vrtnec več ljudi zanesel visoko v zrak. V mestu Striju je sredi mesta majhen otočič, kamor so vsi ljudje zbežali, vsenaokoli pa je sama voda. Reke so porušile vse mostove. V Sokolovu so ljudje na strehah čakali par dni na pomoč, ker se jim nihče ni mogel približati. V Kosovu je poplavljenih in porušenih 600 hiš. V Przemislu je porušenih ne samo mnogo stanovanjskih hiš, temveč tudi vojašnice, ki so postavljene na višje ležečih krajih. Železnica je na mnogih krajih daleč razdrta. Od leta 1869. Dnjester in njegovi pritoki še niso napravili tolike povodnji. Več polkov je bilo odposlanih v poplavljenno ozemlje.

d Zgodovina Celja, II. del. Spisal Janko Orožen. Založila Goričar in Leskovšek v Celju. Cena 28 Din. Celje ima brez dvoma najsilavnejšo slovensko zgodovino. In

baš ta II. zvezek (prvi je še v tisku) popisuje to junaško dobo slovenske zgodovine, dobo celjskih grofov. Knjiga je pisana zelo jasno, pregledno in pojujno. Zato jo bo vsakdo bral z velikim veseljem.

d Kdo ve? Iz Skočjana pri Mokronogu nam piše: Anton Cinkole, učitelj iz Malih Poljan (Št. 3. Sp. Lakinca, star 73 let, srednje postave, trnosivih las, bivši gostilničar, mlinar in žagar, — je postal slaboumen in se podal pred enim mesecem od svojega navedenega bivaljšča neznanu kam; domneva se, da je odšel po hribih v smeri proti Mokronogu. Njegovo obnašanje je mirno in tiho; ne spominja se na nič. Navadno se rad pridruži neki kmetiji za sekanje drv in izvrševanje kmetijskih opravil. Ko je odšel, je imel na glavi črna slamnik. Kdor bi kaj vedel o imenovanem, se prosi, da obvesti njegovo ženo pod gornjim naslovom. Stroški se povrnejo.

d Kdor si hoče po konkurenčni ceni nabaviti dober kotel za kuhanje žganja, tega opozarjamo na današnji oglas vrčke Jos. Otorepec v Ljubljani.

Protij zaprtju in hemeroidom, motenju v želodcu in črevih, oteklini jeter in vranice, bolečinam v hrbtu in križu, je krasno sredstvo naravna »Franz-Josef« gretnica, večkrat na dan zavžita. Zdravniške preizkušnje pri obolenjih spodnjih delov telesa so dognale, da učinkuje »Franz-Josef« voda zanesljivo razkrajajoče in vselej milo odvajalno. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Opozarjamo na današnji oglas konfekcijske trgovine Lukič, ki se je preselila v Stritarjevo ulico št. 9.

Zdravnica Eleonora dr. Jenko-Groyer zopet redno ordinira.

K dopisom.

SOLSKE SESTRE V KRANJU.

Solske sestre v Kranju naznanjajo, da otvorijo kmetijsko gospodinjstvo šolo, kamor sprejemajo gojenke, ki so dovršile ljudsko šolo z dobrim uspehom in so izpolnile 16 leto. Prvi zimski kmet. gosp. tečaj se prične 15. okt. 1927.

Pouk je slovenski in obsega sledeče predmete: verouk gospodinjstvo, vzgojeslovje, računstvo, spise, zdravstvo, živinorejo, mlekarsstvo, vrtarstvo, uporabo sadja. Poteg tega se poučuje kuhanje, šivanje, pranje, likanje in vsa v gospodinjstvo spadajoča dela.

Tista, ki je sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, stanovanje, kurjavo in razsvetljavo 500 Din; pouk sam pa je brezplačen.

Nekolkovani prošnji je priložiti krstni list, kol. izpustnico, zdravniško spričevalo, zavezno pismo staršev ali njih namestnikov, da bodo plačali vse stroške šolanja in obvezno pismo gojenke, da se bo natančno ravnala po hišnem redu. Prošnje je nasloviti na vodstvo kmetijsko gospodinjstvo šole v Kranju, kjer se dobe na željo potrebna pojasnila.

LESCE.

Naši radičevski volivci zopet enkrat debelo gledajo. Radičevci so pri občinskih volitvah agitirali posebno z županom Vidicem, ker je v resnici marsikoga premotilo, da je volil z njimi, pa tudi radičevci so šli skoro vsi v boj za to, da ostane za župana g. Vidic. Pa glej ga spaka! Dne 25. avgusta so bile volitve župana in radičevci so izvolili za župana g. Ažmana. Radičevskim volivcem pa svedea tako sedlanje ni povšeč in je to nezadovoljstvo že pri volitvah prišlo do izraza. Zakaj eden izmed radičevskih odbornikov ni hotel razumeti le čudno in ne baš preveč lepe samostojne po-

litike ter je oddal prazno glasovnico. Ker bi pa s tem Ažman ne bil izvoljen, so samostojneji poklicali na pomoč socialističnega odbornika. Volivci pa resno z glavo zmajujejo, ko primerjajo Vidica in Ažmana ter se na tihem pridušajo, da so se dali znanim radičevskim volivnim letakom tako imenitno potegniti.

KRIZE NA GORENJSKEM.

Liberalci love mlade fantje delavce v svoj labor pod pretvezo tamburic, plesa in pijačevanja. Res pomilovanja potrebni so taki fantje in delavci, ki si sami pletejo bič svojemu poklicu, da jih bodo pozneje lažje bičali, prste mečkali in napadali z revolverjem, kakor se je to dogodilo pred par leti. Zato je čas, da še pred časom spoznate in opustite take žerjavovske organizacije. Starši, obračamo se na Vas, da poučite svoje fante o teh tajnih svobodnemiselnih namerah. O žerjavovski veselici, katera se je klavarno s pretepom in kljici živijo Orjuna, končala, sodite sami.

ČRNUČE.

V petek, dne 9. t. m., se vrši v Domu ob 8 zvečer volivni shod SLS. Govoril bo g. Smodej. Naj se shoda udeležijo vsi volivci! Dne 11. septembra pa se vršijo istotam volitve v narodno skupščino. Volivci! Zavedajmo se pomena teh volitev in vrzim ovsji kroglico v drugo skrinjico, da nas bodo zastopali v skupščini možje, ki bodo dajali za nas. Poagitirajte pa tudi pri onih, ki omalovažujejo volitve, da bodo šli vsi volit. Zene, poskrbite tudi ve za to! — Odkrijte in blagoslov spomenika padlim vojakom se bo vršilo v nedeljo 18. septembra ob 3. Spored prihodnjšč.

VELESOVO.

V nedeljo 28. avg. so priredili liberalci shod Samostojne kmetijske stranke v Velesovu, na katerem je govoril g. »tovariš« Ažman. Udeležba je bila kakor so jo navajeni: celih pet volivcev. Opozarjamo Vas, zavedne pristaše SLS, da poučite še tistih pet volivcev in jim povejte, da bo pri narodnih volitvah dne 11. sept. skrinjico SLS druga, ne prva, kakor je bila v prejšnjih volitvah in da je lista, katera bo na drugi skrinjici, »lista dr. Antona Korošca«.

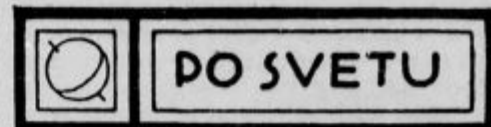
BEGUNJE PRI CERKNICI.

Na Jernejevo nedeljo se je odkrila spominska plošča vojnim žrtvam občine Begunje. V marmor je vklesanih 81 imen vojakov, ki so umrli v raznih bitkah ali pa vsled ran in bolezni v bolnicah. Plošča predstavlja zgoraj umirajočega vojaka, na katerega je razlita smrtna groza. Nad vojaka se sklanja ženski obraz poln miline in tihе žalosti in ki predstavlja ali ženo ali mater ali domovino. Pred veliko množico ljudstva sta govorila slavnosti primerno župan Anton Meden in dr. J. Debevec. Govora sta napravila globok vtis.

Popoldne je Orlovski odsek obhajal svojo petletnico in pokazal kaj zna. Zelo so ugajali govori članov, kakor tudi deklamacija naraščaja. Še bolj pa so nas presenetile telovadne točke, posebno skupinske vaje. Nastopil je tudi cerkniški Orliški krožek. Moralni in gmotni uspeh je bil lep. Bog živi vse, ki ste k temu pripomogli.

KOTREDEŽ.

Naš poslanec g. Kremžar je imel v nedeljo shod pri Učakarju. Shoda so se udeležili tudi žerjavovci. Ravno prej jih je pri Uraniču g. Weinberger navduševal za boj proti SLS. Njihovo govorjenje in obnašanje je kazalo, da so se za boj proti nam dobro podprli z vinko kapljico. G. Weinberger ne posluša rad grehov SDS, zato je še pravočasno odšel domov. G. Kremžar je na shodu dobro ožigosal škodljivo delo SDS za vse slovenske stanovce. vmeš

Prijateljska pogodba med našo državo in Francijo. Ob priliki zasedanja Društva narodov sta se sešla v Ženevi zunanja ministra naše države in Francije dr. Marinković in Briand in imenom svojih držav sklenila prijateljsko pogodbo. V tej pogodbi sta si obe državi obljubili, da se bosta vzajemno podpirali v stremljenju ohraniti sedanje stanje. V slučaju napada s kakšne druge strani bosta druga drugi dali vso diplomatsko in politično pomoč. Vse medsebojne spore bo reševalo posebno razsodišče, ki bo sestavljeno iz zastopnikov obeh držav. Pogodba je sklenjena za pet let. S to pogodbo je naš zunanji minister znova dokazal smisel za miroljubnost naše vlade. Italijani pa so z našo zunanjo politiko zelo nezadovoljni. Ti prijazni sosedje bi namreč radi videli, da bi bili mi z vsemi sosednimi in drugimi državami skregani, ker bi nas tedaj lažje pritiskali in dobivali vedno večjo moč na Balkanu. Zato nas italijansko časopisje strastno napada.

✱

Zveza čeških fašistov razpuščena. Pisali smo že, da je tudi na Češkem nekaj takih ljudi, ki bi radi posnemali Mussolinija in njegove fašiste. Tudi tam so ustanovili svoje društvo, toda tla na Češkem niso godna za fašizem. Kadarkoli so se ti prenapeteži javno pokazali, so bili tepeni. Podpiral pa je češke fašiste general Gajda, ki je radi tega in ker je njim izdajal vojaške tajnosti, prišel v preiskavo. Nabralo se je precej za generala obremenjujočega materiala, ki ga je hranil neki višji ministreki uradnik. Fašisti bi bili radi dobili dotične spise v svoje roke. Ker drugače niso mogli, so nepričakovano vdrlj v stanovanje dotičnega uradnika — mislili so, da ima spise pri sebi doma — in z revolverji v roki zahtevali, da jim izroči vse spise, ki se tičejo generala Gajde. Kar je uradnik imel doma, je nasilnim fašistom izročil, spisov o generalu pa ni imel, zato jih fašisti tudi niso dobili. Takoj po napadu pa je nasto-

pa krepko zavračal neslane ugovore Žerjavovcev. Na naštevanje toliko in tako težkih zločinov, ki so jih Žerjavovci zakrivali nad slovenskim narodom, niso znali odgočarjati drugače kot s surovostmi, ki jih uganjajo drugod le pijanci.

Za g. Kremžarjem je govoril znan socialni delavec g. Petrič. Razložil je, da je neizmernih koristi z gospodarskega in narodnega stališča, da vsi volimo SLS. Nadaljnji govornik g. Flisek je govoril o politični neznačajnosti kotredežkih demokratov, ki so bili pred par leti še vsi komunisti, pa so postali demokrati, da se prikupijo magnetom TPD. Dobro je povdaril tudi delavsko nezavednost kotredežkih demokratov; demokrati v Kotredežu so namreč razen enega sami delavci.

Volivci občine Kotredež! Pri oblastnih volitvah smo umazali svojo čast pred celim litijanskim okrajem in pred vso Slovenijo, ko smo 74 glasov dali demokratom. Pokažimo 11. septembra, da smo to storili iz zmore in ne iz hudobije. V Kotredežu ni kapitalistične gospode ampak samo kmetje in delavci. Naj zmaga zato pri nas stranka kmetov in delavcev: SLS!

pila policija, ki je napadale kmalu izsledila in jih zaprla. Fašisti so zato napovedali celo vrsto shodov, ki pa jih je policija prepovedala ter je končno organizacijo čeških fašistov razpustila, kar je bilo edino pametno.

★

Anglež Rothemer zopet ruje proti Češkoslovaški. Rothemer, o katerem smo že poročali, da v angleškem časopisu piše, da se mora Madjarom vrniti ozemlje, ki so ga ob sklepu miru zgubili, zopet nadaljuje svojo papirnato borbo za Madjare. Niso mu všeč ne meje Češkoslovaške, ne Madjarske in zelo se mu smilijo Slovaki, ki po njegovem mnenju komaj čakajo, da pridejo spet pod svoje tisočletne zatiralec. Sedaj hujska inozemske kapitaliste, naj Češkoslovaški in Romuniji več ne zaupajo posojila, dokler se ti dve ne usmilita Madjarov in izpolnita njihovih pobožnih želj. Svet vedno bolj spoznava, da so tako pisarjenje Rothemeru naročili Madjari — gotovo ne zastoj, zato pa tudi vedno manj da na njegove želje in nasvete, ki jih smatra za neresne. Velik odpor proti Rothemerovi akciji je nastal med Slovaki, ki so na številnih shodih protestirali proti njegovim pisarijam in odločno zahtevali, naj jih pustijo pri miru.

Francozi obsojajo Rothemerja. Francoski državnik odsto obsojajo Rothemerjevo rovarjenje proti državam Male antante (te so Češkoslovaška, Jugoslavija in Romunija). Merodajni krogi izjavljajo, da

Francija ne bo nikdar dopustila, da bi se popravljale državne meje, ki so bile določene s trianonsko pogodbo.

★

Naklepi madjarskih komunistov preprečeni. V Budimpešti (glavnem mestu Madjarske), so te dni zaprli okrog 100 komunistov z njihovim kolovodjo Kernesom na čelu. Baje so nameravali v Budimpešti vprizoriti podobno revolucijo, kakršna je bila julija na Dunaju. Pri Kernesu, ki se je pravkar pripeljal z Dunaja, so našli načrte neke municijske tovarne, katero je menda nameraval pognati v zrak. Ugotovili so, da so bili aretirani komunisti v dobrih zvezah s sovjeti v Rusiji in so delali po navodilih Moskve.

Kako Francozi nastopajo proti komunistom. Francozi so tekom enega leta izgnali nad 8000 inozemcev, ki so propagirali komunizem. Več stotin so jih tudi obdijeli v ječo.

Tudi Poljska preganja komuniste. V Varšavi so te dni zaprli večje število komunistov, ki so imeli zelo dobre zveze z Rusijo. Vedno bolj jasno se razkrivajo načrti Moskve, ki bi po svojih zaupnikih rada v vseh državah povzročila nemire in tako komunistom pomagala do oblasti.

Po smrti zaplenjena. Trupli anarhistov Sacca in Vanzettija, ki so jih 20. avgusta t. l. v Ameriki usmrtili, so nato sežgali in pepel spravili v posebno žaro. Žaro so nato razstavili v Ney Yorku na ogled; name-

ravajo pa jo prenesti v Evropo in jo razstavljati po večjih mestih. Gotovo bi bil to povod za novo vznemirjenje in demonstracije komunistov. Ker pa za pokojnima anarhistoma še ni nihče plačal pogrebnih stroškov in stroškov sežiganja, so žaro s pepelom zarabili, dokler ne bodo plačani stroški.

★

Uboj v ruskem poslaništvu v Varšavi. V rusko poslaništvo v Varšavi je prišel neki mladi človek in zahteval potni list za Rusijo. Ker so pa v njem spoznali enega protiboljševiških voditeljev ruske mladine, so mu prošnjo odklonili. Hotel je nato govoriti s poslanikom samim, ki je sorodnik umrlega komunističnega voditelja in ustanovitelja sovjetske Rusije Ljenina, česar mu pa niso pustili. Vnel se je prepir med mladim možem in osebjem poslaništva. V tem je tujec potegnil nož, sluga poslaništva pa revolver in je na mestu ustrelil tujca.

★

Ženske pri volitvah zmagale. Na Poljskem, kakor tudi v mnogih drugih državah imajo tudi ženske volivno pravico. V občini Gvozdnenen so pri občinskih volitvah ženske nastopile samostojno s svojo kandidatno listo in zmagale. Izvoljene odbornice z županjo na čelu izjavljajo, da hočejo pri sejah opustiti vse strankarske prepire in se posvetiti le delu za občino, ki so jo prevzele v svoje roke. Tudi marsikatera naših občin bi potrebovala takih odbornic!

KAZEN ZA „JUNAŠTVO“.

(Resnična zgodba. Napisal Tone Podklanšek.)

Zgovorni mož bi še nadalje razkladal, ko bi ga imel cerkvenik čas poslušati. Toda temu se je mudilo za živino, a tudi sicer ga ni novica mnogo zanimala, le nevoljo mu je vzbudila, ker ne puste cerkvenih stvari v miru.

»To bo treba preprečiti,« je rekel sam sebi in sklenil, da preišče ključavnico pri vratih mrtvašnice.

Prišedši domov je izpregel in spravil živino v hlev. Solnce je baš zatoniло za gore; mrak se je gostil čedalje bolj. Pri fari je zazvonilo Ave Marijo.

Cerkvenik je stopil iz hleva, se ozrl proti farni cerkvi, in ko je slišal glas zvona, je vzel klobuk z glave in se podal gor k cerkvi.

Kmalu je zadonel čisti glas bronastega zvona iz lin. Cerkvenik je zvonil in tiho molil svojo večerno molitev, ki je bila mnogo obširnejša nego običajno angelovo češčenje. Ko je odzvonil se je pokrival in pokrival s klobukom, nato pa krenil po drugi strani cerkve k mrtvašnici.

»Pogledam, če so spravili vse nazaj,« je rekel polglasno. Tisti hip pa mu zastane korak. Iz mrtvašnice prihaja strahotno ropotanje in udušeno klicanje. Cerkveniku se je zdelo, da ta glas prihaja izpod zemlje in da kliče njegovo ime: Janez, Janez!

Cerkvenik je bil jako pogumen mož; cerkev in nje bližnja okolica mu je bila toliko kakor kak drug kraj, nobena nočna ura bi ga ne strašila iti kamorkoli, a ta trenutek ga je obšel strah, ko je čul ta nenavadni ropot in klic. Vendar je stopil do mrtvašnice, češ, pogledam pa le, kakšna božja stvar je to.

Počasi je pritisnil na kljuko, ki je zaškripala ter pahnil z vso močjo vrata od sebe, da so se odprla na stečaj. Tedaj pa se je zopet ponovil ropot. Cerkvenik Janez je opazil v polni temi belo rakev na črnih nosilnicah, vso povezano s pogrebnimi vrvmi. Pokrov se je naglo privzdigoval in padal, ko pa je to prestalo, se je začul zopet tisti glas, ki je bil spremenjen in nič več človeški. »Janez, ali si ti tukaj, Janez! Slišiš, Janez, reši me!«

Janezu so kljub pogumu in prisotnosti duha vstajali lasje na glavi. »To je pa čudno, nenavadno čudno!« je vzkliknil in odstopil za par korakov nazaj. Krsta je tedaj mirovala, kar pa je navdalo cerkvenika še z večjim strahom. »Ne, sam pa ne grem odpirat!« reče zase, se naglo obrne in steče proti svoji hiši.

Kakih deset minut je preteklo, preden se je vrnil, toda ne sam. Skoro cela družina je spremljala očeta: žena, trije sinovi, dve hčeri, še celo en samosrajčnik je kobacal za njimi in jokal od strahu, ker so pozabili nanj. Nobenemu ni šlo na smeh, vsem je stiskala prsa neznosna groza, ko so se bližali mrtvašnici. Oče je držal v roki svetiljko in si svetil stezo. Pred vratj so obstali in oče je pokazal na rakev. Tisti hip je zopet zabobnela in oživila. Plašni hčeri sta zakričali in se stisnili k materi.

»Nikar ne kričite,« je tolažil oče, »odvezal bom vrv, pa bo.«

»Oh oče, nikar ne pojdite!« sta prestrašeni zakričali hčeri.

»Eh, ne bo me požrlo!« Pogumno je vstopil skozi vrata. »Na, drži mi luč,« je rekel ženi, sam pa prijel s tresočo se roko za velik vozec vrhu krste ter ga odvezal.

Vrvi so popustile; z lahkoto jih je odstranil. Toda komaj se je to zgodilo, je odletel pokrov s krste, v njej pa se je zvijalo telo Alfonza.

Cerkvenik je odskočil ves bled in prepaden ter se lovil z rokami ob steno. Žena je izgubila ob tem

Razno.

Brezposelnost v Rusiji. Ruska vlada bo izplačala letos brezposelnim vsaga skupaj 100 milijonov rubljev podpore. Brez dela je 1.500.000 ljudi, pa raste njih število še kar naprej. Podpore, ki jih dobivajo, znašajo 230 do 240 dinarjev na mesec, s čimer pač ne morejo živeti, z druzino že celo ne. Na vsako mesto čaka 40 do 100 delavcev, izučeni mehanikov in inženirjev pa manj. Domačih ni, tuji pa v Rusijo ne gredo radi, ker boljševiki vidijo v vsakem tujcu volhana. Na eni strani jih noter vabijo, na drugi jih pa ven mečejo.

Prohibicija. Tako se imenuje v Ameriki prepoved prodajanja in uživanja alkohola. Ljudje kupujejo razna nadomestila, in si sami delajo opojne pijače, pa se zelo pogosto zastrupijo pri tem. Pravi alkohol dobijo v lekarni, če ti ga zdravnik predpiše. Dva sta se zgovarjala: »Ali je treba pri vas res najprvo k zdravniku iti, preden dobiš alkohol.« — »Ne prej, pozneje.« Ker sem namreč zastrupljen.

Pokloni. »Nekdo mi je rekel, da sem Vam podobna.« — »Kje je ta nesramnež, da mu prisolim par klobut.« — »Sem ga že jaz oklofotal.«

Moderni svet Ljubljane zahteva modernih oblačil.

Ker hočemo tej upravičeni zahtevi popolnoma vstreči, smo preselili svojo trgovino damske konfekcije ter konfekcije za gospode v **Stritarjevo ulico števil. 9** (vogal pri frančiškanskem mostu) kjer

otvarjamo novo trgovino najmodernejših konfekcije ter modnih potrebščin za gospode in dame.

O finem okusu, izdelku, kakovosti ter o naših nizkih cenah, prosimo cenjeno občinstvo, da se osebno prepriča v novih naših trgovskih lokalih in izložbah.

Pri nas je odslej najugodnejši nakup najmodernejših in najelegantnejših oblačil ter modnih potrebščin za gospode in dame.

Vabimo!

Fran Lukič, Stritarjeva ulica števil. 9.

Vabimo!

prizoru prisotnost duha, roka ji je omahnila, da je svetilka zdrknila izmed prstov ter padla na kamenit prag, kjer se je zdobila v kosce ter ugasnila. Hčeri sta kriknili v grozi ter zbežali proti domu; takoj za njima so jo pobrali vsi trije bratci, katerim je sledila tudi mati. Oče pa je bil prepuščen na milost in nemilost.

»Nikar se ne bojte,« je zdaj spregovoril Alfonz. »Kaj me ne poznaš, Janez?« je prijel tresočega se cerkovnika za roko. »Jaz sem, jaz, Alfonz!«

»Alfonz...?« se je izvilo tedaj iz Janezovih ust.

»Da, Alfonz. Vidiš, tako je dandanes! — Uh, moje kosti! Da bi ti vedel, kaj sem jaz pretrpel danes, ah!«

»Kako za božjo voljo pa si prišel semkaj?« začudeno vpraša Janez.

»Ne bom ti povedal, ker sam ne vem, ampak — izvedel boš v kratkem času — Brrr- moje noge, roke! Kako to boli, saj še koraka ne naredim...«

»Čakaj, ti pa pomagam,« se je ponudil cerkovnik.

»Ne, le pusti me, Janez! Dovolj je te sramote!«

Z veliko težavo je prestvaljal noge, ter se vlekel po pokopališču.

»Hodi, kakor hočeš!« si je mislil Janez. »Dovolj strahu sem užil jaz in vsi moji, zaradi tega tepca!« je rekel glasno, ko se je Alfonz že oddaljil. »Še ob luč sem prišel. — Ampak, imenitno bo pa le!« je vzkliknil veselo.

Kako naglo se je razširila novica po vasi, si lahko mislimo. Cerkovnik bi sicer ne izdal tako naglo med ljudi, kje je bil Alfonz ves tisti dan in prejšnjo noč, toda njegovi in hčere so se hoteli oškodovati za prebiti strah, ki so ga prestali, in so takoj razklepetali vsakomur to novico. Vaščani so jo sprejeli in jo uporabili nekoliko tako, kot si je Alfonz že prej predstavljal. Njegovi prijatelji so se skoro prestrašili, se vpraševali in ugibal, kdo neki bi bil oni, ki je spravil tega veselega fanta v tako neljub položaj. A zvedeli ali uganili niso ničesar. Tisti pa, ki so ga v srcu sovražili radi njegovih »junaštev« in mu že prej privoščili kaj enakega, so sprejeli novico z radostjo in so bili hvaležni tistim, ki so ga kaznovali.

Kače. Letos je leto kač. Malokdaj toliko beremo o njih. A to, kar je pri nas, je še malo v primeriz drugimi deželami. Japonski cesar je letos po vojaških vajah obiskal svetišče na majhnem otoku Emi Ošima. Preden je prišel tja, je moralo 2000 vojakov čistiti olok pred strupenimi kačami.

Kitajski vojaki so nekaj posebnega. Živijo in vojskujejo se po načelu, da vojska vojsko redi. Uboga dežela, kjer pridejo skoz, še bolj žudni so njih generali. Vojakom redkokdaj izplačajo plačo, in če jo izplačajo, si pridržijo 15 do 20 odstotkov. To, pravijo, je za trud izplačavanja. Ta je pa res lepa.

Zrna.

Če res ne bilo bi Boga, kdo pezo nosil bi sveta, saj vendar še klobuk ne ostane v viški, če ni kljuk.

Za košnjo bolan, na plesu neugnan.

»Zdaj pa je vse v redu! — Hil!«

»Čakaj malo, konja nil!«

Težko odbija se napad, če ni sigurnosti od zad.

Najvažnejša stvar

za vsako gospodinjstvo

Je milo »GAZELA«. S tem čudovitim milom se ne pere samo perilo z največjim uspehom, temveč se z njim lahko pomaga tudi v slučajih, ko gospodinja ne ve, kako naj ta ali oni madež spravi iz perila. Gospodinja, zasledujte pazno naše nadaljnje vesti

ni Breznica, Na praznik 8. sept. ob 6. uri popoldne in v nedeljo 11. t. m. ob pol 4 popoldne se v prizori v novi društveni dvorani igra kaz v šestih slikah »Genovefa«, grofinja na Vojnomirovem.

n Pri Sv. Joštu nad Kranjem bo v nedeljo dne 18. t. m. romarski shod v čast Zal. Matere božje. Sveto bogoslužje bo ob šestih in devetih. Spovedovanje v soboto popoldne in nedeljo zjutraj. Castilec Marljani, pridite v obilnem številu!

n S. M. Alakok Ekel, Pridite molimo! 12 blagoslovnih in Srca Jezusovega pesmi za mešani zbor Z dovoljenjem kn.šk. ordinariata v Ljubljani z dne 5. maja 1927 št. 1795. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1927. Partitura 24 Din, glasovi po 5 Din. Zbirko sem spoznal že v rokopisu, predno je šla v tisk. Znano mi je bilo tudi, da sta to delo pregledala, odobrila in priporočila č. gg. Stanko Premrl in p. Hugolin Sattner. Sklade so v resnici zelo preproste, pisane v mirnem cerkvenem duhu. Da so izšle je pravilno in pametno, ker bodo mnogim cerkvenim zborom zelo ustrezale in tudi ugajale. Te novodošle pesnice bodo z velikim veseljem sprejeli organisti na deželi, kateri imajo večinoma slabe orgle s skrajšanim pedalom in slabimi registri, na katerih ne morejo izvajati težkih kompozicij. Druga ovira pri petju modernih pesmi so tudi preprosti, v teoriji slabo izurjeni pevci. Prav te izvanredno preproste, a milodoneče nove skladbe bodo pa pomagale organistom in pevcem, da jih bodo brez truda in napora izvajali in uporabljali. Ne zdi se mi pravilno, da bi preprostejšo glasbo potisnili v kot, naše pevce pa mučili vedno le s težkimi skladbami. To bi bil neke vrste teror, a skušnjava uči, da se z njim prav ne doseže — najmanj pa šele v glasbi. S tem pa ne mislim omalovaževati modernih in težjih kompozicij, temveč poudarjam sledeče: »Korakajmo z napredkom, toda le v ločilo, da mu moremo slediti, ga uporabljati in da imamo od njega kaj koristiti!« Skušnja dolgih let me je izučila, da je preprostejša glasba našim pevcem in ljudstvu mnogo bolj ljuba, njihovim srecem dostopnejša in dušna v bistvu še isti, poln preprostosti, milobe, tihe udanosti in skromne ljubezni do Boga, katere ne izraža v težki povni obliki, temveč njegova najbolj vroča molitev je le tajen šepet in njegova pesem je polna preprostosti in vernosti, katere se izraža v njej. Res je, da v teh skladbah, katere prav sedaj gredo med naše ljudstvo, ni najti harmonično bogatih mest, a zbirke sem vzeo prav veseli in prepričan sem, da jo bodo povsod z veseljem sprejeli in z uspehom uporabljali. Organist Lovro Hafner, m. p.

(Pripomba uredništva: Objavili smo ta dopis kot mnenje g. Hafnerja. Prav tako pa dobil prostor dopis z drugačnimi nazori.)

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Mlin na stalni vodi in nekaj zemlje se ugodno proda eventualno se da tudi v najem. Cena Din 40.000. Pojasnila daje posestnik I. Pretnar, Zabreznica 24, p. Zirovnica, Gorenjsko.

Malo posestvo je na prodaj z vsemi gospodarskimi poslopji, zraven sadni vrt, njiva, gozd, travnik, 30 minut od kolo-dvora Radohovavas — vas Zubina hišna št. 7. Cena 30.000 Din.

Vajenec se sprejme takoj v sedlarsko in ličarsko obrt, 13 do 14 let star, s hrano in stanovanjem pri Fran Wisjan, Koldvorska ulica št. 25, Ljubljana.

Vajenca sprejem ta-ANTON, čevlj. mojster, Daimatinova ulica 7, Ljubljana.

Posestvo se proda iz proste roke. Obstoji iz 5 oralov košenice, 4 mernike poseve in 3 oralov zaračunega gozda. Natanični pogoji se izvedo na Hruševem števil. 10, pošta Dobrova p. Ljubljani.

Vajenca zdravega, z dobrimi solskimi spričevali, ki ima vesleje do krojaške obrti, z oskrbo v hiši, sprejme takoj IVAN VRHOVEC, krojač, Dravlje, št. Vid nad Ljubljano.

Naročajte Domoljuba!

Izžrebane številke

»ORLOVSKE LOTERIJE« NA JESENICAH

- I. glavni dobiček: št. E. 7046
- II. glavni dobiček: št. B. 1896
- III. glavni dobiček: št. C. 8008
- IV. glavni dobiček: št. A. 3286

Dobitki po 2500 Din.

C. 9591 D. 8943 E. 99 E. 5217

Dobitki po 1250 Din.

A. 5327 B. 6213 C. 8235 C. 3025 C. 8787
D. 1512 D. 2842 E. 2749 E. 7474 E. 5494

Dobitki po 500 Din.

A. 5442 A. 6683 A. 8064 B. 5158 B. 7906
C. 1994 C. 9488 C. 9570 D. 2847 D. 5826 E. 86
E. 184 E. 1141 E. 2246 E. 5775

Dobitki po 250 Din.

A. 2748 A. 5276 A. 7196 B. 1369 B. 3091
B. 3056 B. 4549 C. 6769 C. 7886 D. 3698 D. 7071
D. 7906 E. 2804 E. 4580 E. 9873

Dobitki po 50 Din.

A.

53	82	149	193	674	696	828	984
1377	1416	1429	1497	1513	1885	2002	2100
3822	5056	5384	5548	5721	5982	6093	6556
7053	7397	7471	7528	7964	7999	8148	8185
8719	8747	8974	9177	9282	9812	9834	

B.

113	115	600	676	783	1231	1352	1371
2024	2133	2390	2782	2858	2891	2942	3414
3846	4638	4792	4932	5236	5902	6049	6147
6508	6619	6984	7069	7074	7470	7529	8108
8597	8597	8902	8912	9202	9399	9452	9475
9600	9607	9687					

C.

293	890	1385	2957	2484	2669	3205	3281
8518	3674	4300	4312	4809	4844	4944	5002
5228	5311	5446	6584	6727	6909	6918	7706
7928	8137	8171	8181	8420	8490	8779	8809
9190	9204	9230	9995				

D.

143	777	1031	1465	3404	4292	4336	4727
4947	4991	5074	5403	5880	5884	5946	8071
6907	7036	7091	7125	7816	7567	7615	7618
8641	8891	8915	8964	8999	9043	9324	9553

E.

27	234	493	673	751	1626	2098	2656
2669	3315	3613	3969	4055	4044	4842	5296
5393	5455	5707	5738	5831	5938	5959	6570
7320	7542	7586	8131	8496	8791	8938	8875
9166	9587						

Dobitki po 25 Din.

A.

182	316	343	618	640	713	824	978
1120	1201	1396	1616	1643	1647	1814	2148
2300	2391	2422	2706	2880	2921	3083	3405
4435	4444	4488	4579	4685	4709	4716	4726
4826	5036	5250	5429	5817	5873	5915	6027
6185	6248	6490	6629	6679	7161	7337	7545
7955	7978	8022	8068	8228	8312	8318	8383
8429	8483	8561	8643	8709	8760	8765	8908
9030	9249	9318	9339	9400	9443	9588	9733
9872	9942						

B.

315	525	581	589	696	761	800	1116
1548	1211	1802	1395	1512	1674	1832	1960
2126	2543	2729	2865	2915	3029	3674	3811
3900	4017	4296	4605	4839	4990	5024	5042

5144	5294	5845	5382	5429	5503	5519	5647	5839
5985	5889	6953	6879	6500	6921	6966	6936	6827
7089	7111	7140	7235	7240	7283	7471	7475	7544
7579	7589	7904	7906	7811	7817	7872	7916	7976
8107	8485	8615	8794	8834	8848	9197	9271	9343
9456	9487	9706	9913					

C.

47	98	163	196	180	214	245	311
346	351	396	391	700	721	749	794
1382	1387	1394	1333	1657	1686	1705	1771
1987	2062	2143	2172	2180	2315	2353	2475
2629	2625	2693	2721	2929	3022	3115	3415
3671	3614	3646	3697	3717	3845	3849	3986
4318	4346	4351	4544	4629	4852	4879	4908
5008	5170	5247	5326	5345	5541	5661	5690
5990	6190	6326	6428	6541	6626	6659	6670
6838	6944	6988	7215	7410	7550	7719	7752
7778	7971	8110	8150	8154	8247	8356	8361
8525	8635	8750	9045	9104	9137	9140	9155
9412	9526	9790	9994	9998			

D.

184	187	218	575	691	755	932	1012
1044	1060	1200	1221	1298	1318	1679	1797
2286	2907	2314	2402	2431	2865	3022	3336
3422	3453	3456	3617	3698	3759	3815	3837
4032	4038	4212	4582	4652	4847	4858	4955
5030	5075	5130	5272	5517	5595	5906	5655
5682	5753	5854	6095	6102	6132	6133	6176
6288	6983	6701	6711	6741	6745	6925	7051
7603	7639	7724	7775	7806	8139	8253	8998
8432	8441	8570	8582	8624	8792	8703	8748
8825	8912	8968	9273	9379	9392	9432	9686
9905	9966						

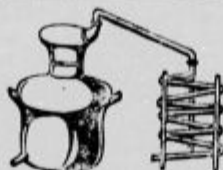
E.

140	396	317	360	596	822	890	961
1341	1394	1395	1450	1698	1729	1875	2099
2373	2399	2400	2522	2609	2618	2696	2790
2880	3009	3048	3417	3544	3697	4023	4099
4569	4697	4695	4696	4743	4747	4797	4825
4977	5057	5070	5257	5434	5568	5649	5712
5858	5917	5930	5964	6005	6079	6104	6191

Najbolji in najlepši nakup blaga je:enskega in zimskega, za ženske in moške obleke kakor druge potrebščine kupite le v znani trgovini pri

Češniku
Ljubljana, Lingarjeva ulica

Pozor neveste in ženini pri nakupu bališča! Pozor šivilje in krojači! Zahtevajte uzorce!

Dobre in pravilno izdelane

kotle za žganjekuho

domačo kovano delo dobite stalno v zalogi pri izdelovatelju

Jos. Otorepec,
Kolodvorska ul. 41 v Ljubljani.

Pazite na naslov.

Garantirano blago.

6259	6283	6376	6377	6384	6607	6723	6816	7006
7102	7227	7238	7260	7270	7342	7388	7432	7488
7478	7493	7567	7626	7697	7714	7768	7782	7814
7849	7927	8331	8337	8342	8373	8423	8506	8506
8546	8991	8707	8891	8997	9031	9050	9137	9302
9239	9271	9285	9305	9479	9497	9536	9698	9692
9742	9767	9874	9929					

Izjemljaj izžrebanih srečk naj iste pošljejo Kat. del. prosv. društvu na Jesenice nakar prejme dotičnik na srečko pripadajoči dobiček

Dobitki, kateri bi se v teku treh mesecev ne dvignili, pripadejo v last društva.

Loterijski odbor Kat. del. prosv. društva Jesenice.

Prepelničar, mandalor, rdeč žiloz, deteljno seme, suhe gobe in vinski kame plačuje najbolje

Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska c. 5.

Ob začetku šole otroški čevlji poceni!

26-30
60-
31-35
95-

Petovia Ljubljana, Dunajska c. 1
Ptuj, Slovenski trg

Fabiani & Jurjovec
Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Velika zaloga **suknenega blaga** za moške in ženske obleke. — Lepa izbira svilenih rut in šerp. — Krojači in šivilje, pišite po vzorce.

COSULICH - Linija - TRST

naznanja, da vozi dne 21. septembra najmodernejšo zgrajena, največja in najhitrejša ladja sveta z motornim pogonom »Saturia« 24.000 ton, 33.000 P.S. 21 milj hitrosti - v Južno Ameriko (vožnja Trst-Buenos-Ayres 15 dni). — Vozne liste prodaja:

Simon Kmetec,
Miklošičeva cesta štev. 13, Ljubljana.

Zdravje je največje bogastvo!

Kdor je malokrvnat Kdor je bled! Kdor ima slabe žilce in vsled tega pomanjkanje spanja in pogosti glavobol. Kdor nima teka! Kdor boleha na pljučih! Kdor je malaričen! Kdor bo-
»ENERGIN« z uporabo »Energina« železnatega kina vina prav gotovo dobe zdravo in rdečo barvo, pridobili bodo na teži telesa in postali odporni proti vsem boleznim.

Naslov za poštna naročila: **Laboratorij »ALGA«, Sušak 12.**
S poštno vred 3 velike steklenice za 139 Din, 6 velikih steklenice za 348 Din in 1 mala zastoj. — V ceni je računana poštnina, zaboj in zavojlnina.

Javna zahvala.

P. n. Laboratorij »ALGA«, Sušak 12.

Prosim Vas, da mi pošljete še tri steklenice »Energina«, železnato kina vino, ker je to zdravilo, ki pokaže vidno uspeha za okrepitev in oživenje krvi in vrne zanesljivo izborni tek. Z vspehom sem zelo zadovoljna.

Prevalje, Koroško, 19. junija 1926.

Splošnovanjem R. STERNAD.

Meh za smeh.

»Da, prišel sem v kraj, kjer sem se moral tudi z železnico peljati,« je lagal domačin v gostilni, kateri se je ravnokar vrnil s potovanja. »In veste, kakšna je bila ta železnica? Vlakovodja je moral vsako četrto ure ljudi spraševati, kje je prava pot in natakak od zadnje postaje je ves čas šel poleg vlaka ter potnikom prodajal hrenovke.«

★

V cirkusu se je produciral umeten strelec ter povabil, naj se eden izmed občinstva javi ter pride v areno, kjer mu bo raz glavo sestrelil jabolko. Na večkrat

poziv je stopil neki mož čez ograjo ter vprašal: »Kaj pa, ako me v glavo zadene-te?« »Izključeno,« je odvrnil strelec, »vendar pa, ako bi se to primerilo, dobite takoj pri blagajni vstopnino povrnjeno.«

★

Vrtačnik je srečal znanko, ki je imela seboj svojo 20 letno hčerko. »Poglej, poglej, kako hitro ste zrasi. Jaz sem vas že poznal, ko ste nosili še dolga krila,« je rekel napram hčerki.

★

»No, to pot pa sem imela srečo. Moja nova kuharica je pravi blagoslov. Čedna, energična varčna in pridna.« »Koliko časa jo pa že imate?« »Jutri pride.«

Vajenec: »Dober dan želim in moj gospodar vas pozdravlja in račun bi rad plačal.« Trгоvec: »To je lepo.« Vajenec: »Toda — ne more.«

★

Neka Angležinja je prišla v Newyork in vodnik ji je poln ponosa pokazal spomenik Washingtona: »Tukaj vidite čudovitega moža. Njegova usta niso nikdar izrekla laži.« »Že verjamem,« je odvrnila Angležinja, »je pač kot vsak pristen Amerikanec skoz nos govoril.«

★

»Jaz bi jo rad poročil, toda napravila je opazko, kar je moja namero onemogočilo.« »Tako? Kaj pa je rekla tako hudega?« »Je rekla: Ne!«

Preklic. Jožef Erklavec, posestnik v Dalnji vasi št. 23, obč. Rudnik, tem potom preklicujem vse žaljive besede, s katerimi sem na časti žalil g. Jožefa Tomca, pos. sina iz Daljnje vasi št. 19, ter se mu zahvalim, da je od vložene obtožbe pri sodišču proti meni odstopil.
JOŽEF ERKLAVEC.

Tvrška

F. in I. Goričar, pri »Ivanki«

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29

nudi cenj. odjemalcem raznovrstno blago, kljub temu, da se je isto povsod že znatno podražilo, še po starih nizkih cenah. Dobi se vsakovrstna rujava, bela in pisana kotenina od Din 8.— naprej, najboljša več vrst po Din 12.— do 14.—, barhente za perilo po Din 10 do 16, fine modne barhente za obleke od Din 16 do 22, prvovrstno hlačevino, šofe za moške obleke in vrhnje suknje, najmodernejše blagove za damske plašče in obleke, volnene jopice, flanelaste rjuhe in deke, kovtre, cvilil za postelje itd. po tako nizki ceni kot nikjer drugje. Pazite dobro na naš naslov in na številko 29.

Težakovo hranilno in zdravilno OLJE za ZIVINO — je najboljše sredstvo za okrepjenje zahirane živine, o čemur govori že več sto zahvalnih pisem. Naročite za poskušnjo vsaj eno ročko od 5 kg za Din 125.— pri tvrdki: M. TEŽAK, ZAGREB, Gunduličeva 13. 1162

Naiceneiše

in najboljše modroce, spalne divane, zofe, otomane, žimo dobite pri tvrdki

Fran Jager, tapetnik,

Ljubljana, Sv. Petra nasip 20 pri Zmajskem mostu.

Pristni in pravi

KAVČIČEV

**RASTLINSKI
ŽELODČNI
LIKAR**

znan in preizkušen kot zanesljivo domače zdravilo že nad 20 let izdeluje in dobavlja

EDINOLE

Rastlinska destilacija „FLORIAN“ (Izdelaovalec Edmund Kavčič) družba z o. z. v Ljubljani Gosposvetska cesta št. 13 (Kolizej)

Vsaka pristna steklenica je opremljena z originalnim podpisom:

Za pristnost jamči

Edmund Kavčič

Varujte se ponaredb, ki se prodajajo namesto pristnega

Kavčičevega „Floriana“!

Bolni na pljučih!

Tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti hranjenja,

ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. Nočno potenje in kašelj prestane, telesna težina se poveča ter po splošnem poapnenju olajša bolečine.

Resni možje

zdravniške znanosti potrdijo prednost moje metode ter jo radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načelom prehranjenja, tembolje za vas.

Popolnoma zastonj

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja.

Ker razpošlje moj založnik v celoti samo **10.000 izvodov gratis,**

pišite takoj, da boste tudi vi med srečnimi prejemniki.

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24. Abt. 859.

TVORNICA KEM. IN OLJ. BARV LAKOV, FIRNEŽA IN ŠTEKELIČA DRUŽBA Z. O. Z. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI
TERPENTIN
STROJNO ODE
UMETNIŠKE BARVE
PRAŠNO ODE
COCIČI
FIRNEŽ
SOLSKE BARVE
SUHE BARVE
PRISTNE OJUNATE BARVE

PRODAJALNA
DUNAJSKA C. 14
LJUBLJANA
POLEG TRGOVINA
SCHNEIDER & VEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL-NIZKE CENE!!

HEMEROIDI!

20.000 uspešnih ozdravljenj samo v Avstriji

s »ORIOLO« - SVEČKAMI

proti hemeroidom!

Skladište: »ISIS« d. d., Zagreb,
BEOGRAD, LJUBLJANA.

Zenski polčevlji
najelegantnejši Din 159.-

VOIKA

Ljubljana, nasproti
Mestnemu domu.
(tik sadnega trga).

Pri „Florjanu“

se je otvorila nova trgovina, založena z novim suknom, štofom, čajgom, porhantom in drugim različnim blagom. Oglejte si našo novo trgovino

pri „Florjanu“

zraven Zmajskega mosta v Ljubljani (pri Katoliški tiskarni)

Cene nizke!

Blago najnovejše!

Naš klic je vedno: **Cene dol!**

Zopet smo založili naše zaloge z novim zimskim blagom. Došla je tudi velika množina **ostankov** blaga, ki se prodajajo v prvem nadstropju za skoro polovično ceno. — Pridite in prepričali se bode, da je tudi letos najcenejši: Tekstilbazar v Ljubljani, Krekov trg šte. 10.

Pošiljamo tudi po pošti!

Naročite cenik!

Malinovec

zajamčeno pristen, izborne kakovosti, izdelan samo iz pravih gorskih malin, prodaja v vsaki množini po zmernih cenah tvornica

„ALKO“

družba z o. z.

Ljubljana, Kolizej

Stiskalnice in mlinci za sadje in
grozdje, kolli za žganje

po najnižjih cenah pri **FR. STUPICA,**
LJUBLJANA, Gosposvetska cesta šte. 1.

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji
za šivilje, krojače
in čevljarje ter za
vsak dom.
Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to
izrednost pri tvežki
L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg ul. 6/L
Brezplačen posk.
15 letno jamstvo.

Polhove in krtove kože

kupuje L. ROT — krznarija — LJUBLJANA,
Mestni trg šte. 9. 6810

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali
je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg 4

ZANESLJIV ZASLUŽEK

nudimo gospodom, ki žele prevzeti prodajo dobre idočega predmeta po deželi. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod šifro: »Velik zaslužek« št. 6870.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadruzi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 100 milijonov Din.